HAMBOORG.CITY

Besplatna platforma za strance u Nemačkoj

✓ Асистент 24/7 на вашем језику
✓ Skener zvaničnih dokumenata
✓ Podsetnici o rokovima
✓ Kalkulatori naknada

hamboorg.city — jeste i biće BESPLATNO

Arbeitszeugnis — Tajni kodovi, ocene i vaša prava

Kako dobiti dobar Arbeitszeugnis, dešifrirati tajne kodove i iskoristiti svoje pravo na ispravku.

Deutsche Begriffe: Arbeitszeugnis | Qualifiziertes Zeugnis | Einfaches Zeugnis | Geheimcode | Zeugnissprache | Zeugnisberichtigung

---

Šta je Arbeitszeugnis?

Arbeitszeugnis je u Nemačkoj **izuzetno važan dokument** — vaša je "poslovna kartice" pri pretrazi posla. Svaki zaposlenik ima, prema § 630 BGB i § 109 GewO, **zakonsko pravo** na pisan Arbeitszeugnis nakon završetka radnog odnosa.

Dobar Arbeitszeugnis može otvoriti vrata, loš ih može zatvoriti — a **tajni jezik** svedočanstava često čini teško razumevanje za vanjske osobe šta se zaista mislilo.

Vrste Arbeitszeugnis-a

Einfaches Zeugnis

Sadrži samo:

- **Lične podatke** (ime, datum rođenja)
- **Vrstu aktivnosti** (naziv radnog mesta, zadaci)
- **Trajanje** radnog odnosa (od–do)
- **Bez ocene** rada ili ponašanja

Qualifiziertes Zeugnis

Sadrži dodatno:

• **Ocenu rada** — kvalitet rada, količina, stručnjost, angažovanost

• **Ocenu ponašanja** — odnos prema nadređenima, kolegama, kupcima

• **Završnu formulu** — zahvalnost, žaljenje zbog odlaska, željne za budućnost

Preporuka: Uvek tražite **Qualifiziertes Zeugnis** — informativan je i očekuju ga poslodavci.

Zwischenzeugnis

Svedočanstvo **tokom** trajnog radnog odnosa:

• Pri **promeni nadređenog**

• Pri **premještanju** ili promeni aktivnosti

• Pri **planiranom otpustu** (za pretragu posla)

• **Bez automatskog prava** — ali se u praksi obično odobrava

Tajni kodovi — Dešifriranje jezika Arbeitszeugnis-a

Arbeitszeugnis mora biti **blagonaklonjenno** formuliran (bez otvorene kritike) — ali to je dovelo do razvoja **tajnog jezika**. Ono što zvuči pozitivno može biti zapravo razarajuće.

Skala ocena u Arbeitszeugnis-u

Ocena	Formulacija Rada	Formulacija Ponašanja
1 (odličan)	"uvek **u potpunosti** zadovoljavajuće"	"bio je uvek **primjeran** i bio je od svih **veoma cenjen**"
2 (dobar)	"uvek **zadovoljavajuće**"	"bio je uvek **neispravan** i bio je od svih **cenjen**"
3 (zadovoljavajući)	"**zadovoljavajuće**"	"bio je **neispravan**"
4 (dovoljan)	"**uglavnom** zadovoljavajuće"	"bio je **korektan**" / "nije dao razloga za primjedbe"
5 (nedovoljan)	"**većinom** zadovoljavajuće"	"bio je svega zadovoljavajući"
6 (neuspešan)	"pokušao je" / "nastojao je"	"nastojao je ispuniti zahteve"

Skrivena upozorenja

Formulacija	Zvuči kao	Zapravo znači
"**Uvek je nastojao** da ispuni zadatke"	Marljiv	**Nije uspio**
"Obavio je zadatke **na našu zadovoljnost**"	Dobar	**Dovoljan** (Ocena 4)
"Pokazao je **razumevanja** za svoj rad"	Kompetentan	**Ništa nije obavio**
"Bila je **popularna** među kolegama"	Igrač u timu	**Ništa nije obavila, samo pričala**
"Bila je **društvena** i doprinela je klimi"	Simpatična	**Problem s alkoholom**
"Znao je **delegirati zadatke**"	Jaka vođa	**Ostavio je drugima da rade**
"**Obavio je sve zadatke pravilno**"	Korektan	**Samo izbjegavanje**
"Bio je **pouzdan i pouzdain**"	Pozitivan	Inače nije bilo **ničega pozitivnog**

Završna formula — odlučujuća!

Formulacija	Značenje
"**Žal na** njegov odlazak **izvanredno** i zahvaljujem na **odličnoj** saradnji. Želim mu **sve najbolje i nastavljen uspeh**".	**Odličan** (Ocena 1)
"**Žal na** njegov odlazak i zahvaljujem na **dobroj** saradnji. Želim mu **sve najbolje i uspeh** u budućnosti".	**Dobar** (Ocena 2)
"Zahvaljujem na saradnji i želim mu **sve najbolje** u budućnosti".	**Zadovoljavajući** (Ocena 3)
"Želim mu sve najbolje u budućnosti".	**Dovoljan** (Ocena 4)
Bez završne formule	**Nedovoljan** (Ocena 5) — nedostatak je namerna auslassung!

Struktura dobrog Arbeitszeugnis-a

Primjer strukture

1. Naslov — "Arbeitszeugnis" ili "Qualifiziertes Zeugnis"

2. Uvod — Ime, datum rođenja, položaj, trajanje zaposlenja

3. Opis kompanije — kratka prezentacija poslodavca

4. Opis aktivnosti — zadaci i područja odgovornosti (detaljno!)

5. Ocena rada — stručnjost, način rada, angažovanost, rezultati

6. Ocena rukovođenja — samo za menadžere

7. Ocena ponašanja — prema nadređenima, kolegama, kupcima

8. Završna formula — razlog odlaska, zahvalnost, željne za budućnost

9. Datum i potpis — uvek **zadnji dan rada** kao datum

Redosled ocene ponašanja

Ispravno: "...prema nadređenima, kolegama i kupcima bio je uvek neispravan".

Upozorenje: Ako "nadređeni" **nisu na prvom mjestu**, znači: "Imao je probleme s nadređenima".

Vaše pravo na dobar Arbeitszeugnis

Pravo na Arbeitszeugnis

• **Kada?** Nakon završetka radnog odnosa (također nakon vaše ostavke)

• **Rok:** Nema zakonskog roka, ali nakon **10–12 meseci** može biti isteklo

• **Oblik:** Pisan, na zvaničnom papiru, s originalnom potpisom

Minimalni standardi

Arbeitszeugnis mora:

• **Biti formuliran blagonaklonjenno** — ne smije otežati pretragu posla

• **Biti istinit** — bez lažnih tvrdnji

• **Biti potpun** — sve relevantne aktivnosti i periodi

• **Biti jasan i razumljiv** — bez tajnih kodova (teoretski!)

• **Na zvaničnom papiru** — s originalnom potpisom nadređenog

• **Bez savijanja** — ne smije biti savijen (savijanje može biti skrivena poruka)

Zahtjevanje ispravke Arbeitszeugnis-a

Ako je vaš Arbeitszeugnis **previše loš** ili **sadrži greške**:

1. **Pisan** zahtev za ispravku (tačno navedite željene izmene)

2. **Postaviti rok** — npr. 2 nedelje

3. **Radni sud** — ako poslodavac ne odgovori, možete tužiti

4. **Terete:** Ako je Ocena 3 ili bolja, **poslodavac** mora dokazati da je gore. Ako je Ocena 4 ili gore, **vi** morate dokazati da je bolje.

Digitalni Arbeitszeugnis

Od 2025. godine poslodavci mogu izdati **digitalni Arbeitszeugnis** — s kvalificiranim elektroničkim potpisom. Papirni Arbeitszeugnis ostaje standard.

Saveti za strance

1. **Uvek tražiti Qualifiziertes Zeugnis** — čak i pri kratkom zaposlenju

2. **Proveriti Arbeitszeugnis** — migraciono savetovanje, sindikat ili advokat za radno pravo

3. **Poznavati tajne kodove** — "na našu zadovoljnost" nije dobra ocena!

4. **Ne čekajte previše** — tražiti Arbeitszeugnis ubrzo nakon zadnjeg dana rada

5. **Prevesti Arbeitszeugnis** — ako želite raditi u inostranstvu (ovjerena prevod)

6. **Tražiti Zwischenzeugnis** — pri promeni nadređenog ili planiranom otpustu